

ربانی حقانی **پس بدانکه** علم دین چهارست و بهترین علم
 اینست **اول** غلم قرائت و آنچه تعلق بمغات آن دادند
 که آن معانی و بیانیست تا از عهد معنی قرآن بدانند **دوم**
 علم حدیث است **سیوم** علم اجماع است **چهارم** قیاس
 پس جماعتی که درین چهار علم بدرجه اجتهاد رسیده اند ایشان
 تدوین کتاب فقه کرده اند و ازین چهار علم استنباط مسائل
 کرده اند و کار بر مسلمانان سهل کرده اند تا هر مسئله که
 سوال کنند از هر یابی جواب گویند **جَوَازُكَ اللهُ خَيْرًا**
 و علما و مجتهدان دین بسیارند و هر یکی قولی و مذهب دارند
 و سعی بسیار در علم دین برده اند **وَأَمَّا** انفاق بر چهار
 امام کرده اند و باقی تقلید مذهب این چهار کرده اند **بَلْ**
 امام ابوحنیفه کوفیست رحمه الله علیه **دوم** امام شافعی
 مقلبی رحمه الله علیه **سیوم** امام مالک رحمه الله علیه
چهارم امام احمد حنبل رحمه الله علیه **بدانکه** این چهار
 امام در علوم دین و تقوی بجایی رسانیده اند که هیچکس نکرده

ایشان

۳۸۶
 ایشان نوسد و احوال هر یکی در مکان خود گفته شود آن تبارک
بدانکه مرتبه علم سه است **اول** آموختنی است که آن
 بسبب تعلیم حاصل شود **دوم** آنرا علم استدلالی گویند
 که نظر در موضوعات کنند و بدلائل آنرا دریابند تا معرفه
 چیزی حاصل شود **سیوم** آنرا علم کشفی گویند و آنرا علم
 لدنی خوانند که هر لحظه نوری بر دل او طالع شود و ازین
 چیزها روی نماید و این مرتبه است اعلی که **وَعَلِمَاهُ مِنْ**
لَنَا عَلِمًا و این دو لای و عطای است از حق تعالی است که
 بهر کس که خود خواهد دهد **أَمَّا** آن علمی که بر همه مسلمانان
 چه مرد و چه زن فریضه است و طلب آن بر همه کس واجب
 که **طَلَبُ الْعِلْمِ فَرِيضَةٌ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ وَمُسْلِمَةٍ**
 آن علم عبادت است و آن امری عظیم است و هر کس که از آن
 غافل بود البته در پیاپی از ضلالت و جهالت سرگردان باشد
 تا خود را بدان مرتبه رساند که **أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْحَمِيمِ**
 لازم نیست که کسی فنون علم بیاموزد که آن مستجاب شد